

ДОШКІЛЬНА ТА ПОЧАТКОВА ОСВІТА

УДК 378.01

DOI: 10.37026/2520-6427-2020-102-2-107-112

Віталій ДОНЕЦЬ,

директор Центру комплексної реабілітації
для дітей з інвалідністю «Промінь», м. Вінниця

МОДЕЛЬ ФОРМУВАННЯ ГОТОВНОСТІ ВЧИТЕЛІВ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ ДО ІННОВАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В УМОВАХ ІНКЛЮЗИВНОГО НАВЧАННЯ

У статті теоретично обґрунтовано питання готовності вчителів початкових класів до інноваційної діяльності в умовах інклюзивного навчання, що дозволяє їм не лише адаптуватися до сучасних змін в освітньому просторі, а й удосконалити у зв'язку з цим власну професійну діяльність, зацікавити та мотивувати учнів до навчання, створити їм оптимальне освітнє середовище. Представлено авторську структурно-функціональну модель формування готовності вчителів початкових класів до інноваційної діяльності в умовах інклюзивного навчання, де визначено компоненти готовності (мотиваційний, когнітивний, діяльнісний, рефлексивний, емоційний); критерії готовності (цільовий, знанєвий, операційний, коригувальний, вольовий), а також їхні показники та рівні (початковий, середній, достатній і креативний).

Ключові слова: модель, інноваційна діяльність, учителі початкової школи, інклюзивне навчання.

В статье теоретически обоснованы вопросы готовности учителей начальных классов к инновационной деятельности в условиях инклюзивного обучения, что позволяет им не только адаптироваться к современным изменениям в образовательном пространстве, но и усовершенствовать в связи с этим свою профессиональную деятельность, заинтересовать и мотивировать учащихся к обучению, создать им оптимальную образовательную среду. Представлена авторская структурно-функциональная модель формирования готовности учителей начальных классов к инновационной деятельности в условиях инклюзивного обучения, в которой определены компоненты готовности (мотивационный, когнитивный, деятельностный, рефлексивный, эмоциональный), критерии готовности (целевой, знаниевый, операционный, корректирующий, волевой), а также их показатели и уровни (начальный, средний, достаточный и креативный).

Ключевые слова: модель, инновационная деятельность, учителя начальной школы, инклюзивное обучение.

The article theoretically substantiates and develops a model of forming the readiness for innovative activity of elementary school teachers in the conditions of inclu-

sive learning, which allows to improve their professional activity in the context of modern changes in education, to interest and motivate students to study, to create an optimal educational environment for them. The analysis of the works devoted to this problem allowed us to identify the components of this readiness: motivational, cognitive, activity, reflexive and emotional.

According to the results of the analysis of scientific researches, the following main components are included in the structural-functional model of formation of readiness for innovative activity: target, content, activity and result. The target component defines the purpose of the readiness formation and the reason for the readiness to be desired and valuable for the specialist and his professional development. The content component defines the peculiarities and specifics of the formation of readiness for a certain type of activity, built taking into account methodological approaches and principles of training of specialists. An activity contains a procedure, steps and well-grounded measures for forming readiness for a certain activity. In addition, this block reflects the author's approach to solving the pedagogical problem, as well as the pedagogical and methodological conditions that ensure the formation of readiness for a certain type of activity. The result determines the peculiarities of diagnosing the level of readiness for a certain type of activity, the procedure of diagnostics, the levels, criteria and indicators, according to which the obtained data are verified during the pedagogical experiment. The criteria of readiness for innovative activity of elementary school teachers in the conditions of inclusive learning (target, knowledge, operational, corrective and volitional), their indicators and levels (initial, average, sufficient and creative) are also determined.

Key words: model, innovation, elementary school teachers, inclusive learning.

Постановка проблеми. Процеси глобалізації, які ґрунтуються на сучасних інформаційно-комунікаційних технологіях, суттєво вплинули на всі сфери життєдіяльності людини, зокрема й освітню. Гарна освіта дозволяє людині реалізувати права та свободи, забезпечити її соціальну захищеність і самореалізацію.

Можливості виконувати роботу віддалено, стрімкий розвиток соціальних мереж дозволили подолати соціальну відчуженість осіб з інвалідністю та визнати їх повноцінними членами суспільства з особливими потребами. Отже, зі стрімким розвитком інформаційних технологій зростає актуальність питань, пов'язаних з освітою, соціалізацією та самореалізацією молодих людей з обмеженими можливостями. Відповідно, в процесі інклюзивної освіти розв'язання потребують не тільки медичні, а й соціально-гуманітарні проблеми адаптації осіб з інвалідністю до суспільства, яке не повинно примушувати таких осіб до «лікування», а сприймати людину такою, якою вона є. Для цього необхідно кардинально змінити систему освіти: створити повноцінний доступ осіб з особливими потребами до освіти на будь-якому рівні, розробити спеціальні методи та прийом роботи викладачів з такими особами та інше.

Формування готовності до інноваційної діяльності вчителів початкових класів в умовах інклюзивного навчання дозволяє їм удосконалювати власну професійну діяльність у контексті сучасних змін в освітньому просторі, аби зацікавити та мотивувати учнів до навчання, створити їм оптимальне освітнє середовище. При цьому важливо зберегти характерні особливості педагогічної майстерності вчителя початкових класів та забезпечити інтеграцію інноваційної діяльності в систему його знань, умінь, навичок і компетенцій.

Аналіз наукових досліджень і публікацій. Ефективності застосування моделювання в процесі наукових досліджень присвячено розвідки О. Івіна, Г. Цехмістрової, В. Штоффа та ін., а визначенню змісту поняття «модель» – праці А. Алексєєва, Р. Габдрєєва, С. Гончаренка, О. Кочергіна, В. Краєвського, В. Полонського, Г. Шандригось та ін. Можливості та доцільність вивчення педагогічних явищ за допомогою моделювання розглядали М. Вартофський, К. Гнезділова, С. Касярум, О. Мороз, О. Падалка, В. Пікельна, Т. Пушкар, А. Теплицька, В. Юрченко, В. Ягупов та ін.

Однак, незважаючи на вагомий науковий результат та представлені вище дослідження зауважимо, що поза увагою науковців залишилася проблема моделювання процесу формування готовності вчителів початкової школи до інноваційної діяльності в умовах інклюзивного навчання.

Мета статті – обґрунтувати авторську структурно-функціональну модель формування готовності

вчителів початкових класів до інноваційної діяльності в умовах інклюзивного навчання.

Виклад основного матеріалу. Аналіз досліджень, присвячених даній проблематиці, свідчить, що передусім необхідно виявити чинники, які спричиняють позитивний вплив на процес формування готовності вчителів початкової школи до інноваційної діяльності та зумовлюють їх успішну професійну діяльність в умовах інклюзивного навчання. Сучасні економічні умови розвитку суспільства загалом та особливості нашої держави зокрема вимагають постійного вдосконалення освітнього процесу, починаючи з початкової школи. Застосування інноваційної діяльності у початкових класах на етапі кардинальних змін в освіті стала вже не просто модною тенденцією, а нагальною потребою у вихованні нового креативного покоління.

Таким чином, виникає потреба в узагальненні теоретичних та практичних пошуків із проблеми дослідження шляхом створення моделі формування готовності вчителів початкових класів до інноваційної діяльності в умовах інклюзивного навчання. Розглянемо, як до цього питання підходять відомі науковці.

Дослідниця Г. Цехмістрова визначає моделювання як один із методів пізнання. На її думку, моделювання найбільш ефективно у тих ситуаціях, коли безпосереднє вивчення об'єкта дослідження є досить складним або взагалі неможливим [13]. У філософському словнику за редакцією О. Івіна моделювання визначається як «метод дослідження об'єктів пізнання на їх моделі; побудова та вивчення моделей реально існуючих предметів і явищ (органічних і неорганічних систем, інженерних пристроїв, різних процесів – фізичних, хімічних, біологічних, соціальних) і шляхів для визначення чи поліпшення їх характеристик, раціоналізації способів їх побудови, управління тощо» [12, с. 221]. А. Штофф характеризує моделювання як побудову певної моделі, дослідження її та застосування з метою перевірки істинності висновків [15, с. 227].

Таким чином, у будь-якому випадку результатом моделювання є створення моделі досліджуваного явища з певними властивостями та характеристиками, які безпосередньо цікавлять дослідника. Однак варто зауважити, що у визначенні поняття «модель» науковці досить неоднозначні (див. табл.).

Таблиця

Визначення змісту поняття «модель» різними авторами

№ з/п	Дослідник	Визначення
1	Г. Шандригось [14]	речова, знакова або уявна система, що відтворює, імітує, відображає принципи внутрішньої організації або функціонування об'єкта, його властивості, ознаки чи характеристики
2	О. Кочергін [6]	уявна чи матеріально втілена система, що відтворює об'єкт дослідження та здатна замінити його таким чином, що й сама стає джерелом нової інформації для досліджень
3	С. Гончаренко [4, с. 120]	штучно створена система елементів, які з певною точністю відображають певні властивості, сторони, зв'язки об'єктів, що вивчаються
4	Р. Габдрєєв [2, с. 6]	теорія, що структурно подібна до іншої теорії, або об'єкт, який описує теорія
5	А. Алексєєв [5]	будь-який – уявний, знаковий чи матеріальний образ оригіналу (відображення об'єктів і явищ у вигляді описання, теорій, схем, креслень, малюнків, графіків)
6	В. Краєвський, В. Полонський [7, с. 268]	наступний результат абстрактного узагальнення практичного досвіду, а не прямий результат експерименту

Отже, проведений нами аналіз змісту поняття «модель» свідчить, що її розуміють як: певну систему, що відтворює (уявно чи матеріально) досліджуваній об'єкт або певну його властивість та дає змогу отримати нову, невідому до цього інформацію; схематичне зображення досліджуваного явища чи процесу, що дозволяє встановити його структуру та взаємозв'язки; певну спрощену теорію досліджуваного явища чи процесу, яка дозволяє спрогнозувати можливий результат, змінюючи вихідні умови.

Можливість та доцільність вивчення педагогічних явищ за допомогою моделювання обґрунтована в низці наукових публікацій. Зокрема, В. Ягупов вважає його одним з ефективних методів педагогічного дослідження, який дозволяє відтворювати та пізнавати педагогічну дійсність [16]. О. Мороз, О. Падалка та В. Юрченко вважають, що в педагогічному моделюванні варто врахувати те, що результат педагогічного впливу залежить від одночасної дії багатьох чинників. Таким чином, дієвість моделі передусім визначається наявністю фактичних постійних і необхідних зв'язків між реальними феноменами педагогічного процесу [8].

Погоджуємося з думкою К. Гнезділової та С. Касярум у тому, що моделювання педагогічних процесів є найкращим способом виокремити певну інформацію про процеси, що відбуваються у так званих «живих системах» і дозволяє спостерігати за перебігом подій до початку проведення реального педагогічного експерименту [3, с. 8]. В. Пікельна у своєму дослідженні запропонувала таку класифікацію функцій моделей педагогічних явищ і процесів: нормативна (дає змогу порівнювати явище чи процес з іншим, дослідженим більш ґрунтовно); систематизувальна (дає можливість розглядати дійсність у сукупності явищ); конкретизувальна (сприяє розробці та обґрунтуванню теорії); пізнавальна (спрямована на розгляд наукових і прикладних завдань) [9, с. 263].

На думку М. Вартофського, саме в педагогічних процесах моделювання набуває специфічних рис, оскільки при цьому модель педагогічних явища чи процесу – це не просто відображення певного стану педагогічної реальності, а внаслідок «форма діяльності, яка передбачається, репрезентація майбутньої практики та засвоєних форм діяльності» [1, с. 11]. Зважаючи на це, до означених вище функцій варто додати прогностувальну (прогнозування можливого результату внаслідок створення певних умов педагогічного процесу) та функцію планування (завдання певних умов та особливостей педагогічного процесу для досягнення бажаного результату).

Ураховуючи особливості моделювання в педагогії, А. Теплицька зазначає, що в педагогічних дослідженнях для досягнення максимально очікуваного результату моделювання має здійснюватися в такій послідовності: окреслення загальної ідеї педагогічного дослідження, формулювання припущення щодо очікуваних та бажаних результатів; аналіз наявних моделей із проблеми дослідження, вибір напрямів моделювання системи на основі аналізу недоліків та переваг проаналізованих освітніх моделей; визначення основних компонентів та побудова моделі відповідно до провідної ідеї педагогічного дослідження, стану та тенденції розвитку освітньої системи, а також власного бачення дослідника; конкретизація основних компонентів моделі відповідно до критеріїв очікуваного результату; реалізація розроблених етапів створеної моделі для перевірки її ефективності, аналіз та коректування педагогічного процесу чи явища, що моделюються [11, с. 186].

Погоджуємося з думкою Т. Пушкар, що в педагогічному моделюванні необхідно дотримуватися таких умов: визначити мету дослідження (проектування процесу формування готовності до інноваційної діяльності вчителів початкових класів в умовах інклюзивного навчання); виокремити властивості об'єкта дослідження (інноваційна діяльність учителів початкових класів), які є суттєвими для досягнення поставленої мети; встановити зв'язки між властивостями об'єкта дослідження (рівнями, критеріями та показниками, методичними умовами та очікуваним результатом тощо), ідеалізувати їх у вигляді схеми [10, с. 276].

Отже, розробка педагогічної моделі формування готовності до інноваційної діяльності вчителів початкової школи в умовах інклюзивного навчання повинна здійснюватися з урахуванням властивостей досліджуваного процесу, його структури, взаємозв'язків усіх визначених елементів на встановлених рівнях.

За результатами проведеного нами аналізу наукових досліджень вважаємо, що до структурно-функціональних моделей формування готовності до певного виду діяльності потрібно включити такі основні компоненти: цільовий, змістовий, діяльнісний та результативний.

Цільовий компонент визначає мету формування готовності та підстави для того, щоб досліджувана готовність була бажаною та цінною для фахівця та його професійного зростання. *Змістовий компонент* (теоретичний, теоретико-методологічний тощо) визначає особливості та специфіку формування готовності до певного виду діяльності, побудованої з урахуванням методологічних підходів та принципів підготовки фахівців. *Діяльнісний компонент* (процесуальний, технологічний, діялісно-процедурний тощо) містить процедуру, етапи та обґрунтовані заходи щодо формування готовності до певної діяльності, а також відображає авторський підхід до вирішення досліджуваної педагогічної проблеми, а також педагогічні та методичні умови, які забезпечують формування готовності до певного виду діяльності. *Результативний компонент* (оцінний, діагностичний, оцінно-результативний тощо) визначає особливості діагностування рівня сформованості готовності до певного виду діяльності, процедура діагностики, рівні, критерії та показники, відповідно до яких здійснюється перевірка отриманих даних в процесі проведення педагогічного експерименту.

Розроблена нами *структурно-функціональна модель формування готовності до інноваційної діяльності вчителів початкових класів в умовах інклюзивного навчання* (див. рис.) містить мету, змістовий, організаційно-методичний, діагностичний блоки, реалізація та взаємодія яких призводить до прогнозованого результату: суттєвого зростання рівнів готовності до інноваційної діяльності вчителів початкових класів в умовах інклюзивного навчання.

Потреба у створенні структурно-функціональної моделі формування готовності вчителів початкових класів до інноваційної діяльності в умовах інклюзивного навчання покликана *соціальним замовленням* та бажанням творчих учителів початкових класів, здатних до інноваційної діяльності, креативного вирішення професійних завдань, здатних зацікавити та стимулювати школярів до навчання, забезпечувати ефективну взаємодію всього колективу в умовах інклюзивного навчання.

Зазначене вище дає підстави визначити *мету* створеної нами моделі – формування готовності вчителів початкових класів до інноваційної діяльності в умовах інклюзії, а також окреслити шляхи її досягнення.

Змістовий блок узагальнює всю інформацію,

необхідну для вирішення окресленого педагогічного завдання, зокрема здійснений аналіз нормативно-правового забезпечення підготовки та вдосконалення професійної майстерності вчителів початкових класів, а також особливості організації навчання в умовах інклюзії.

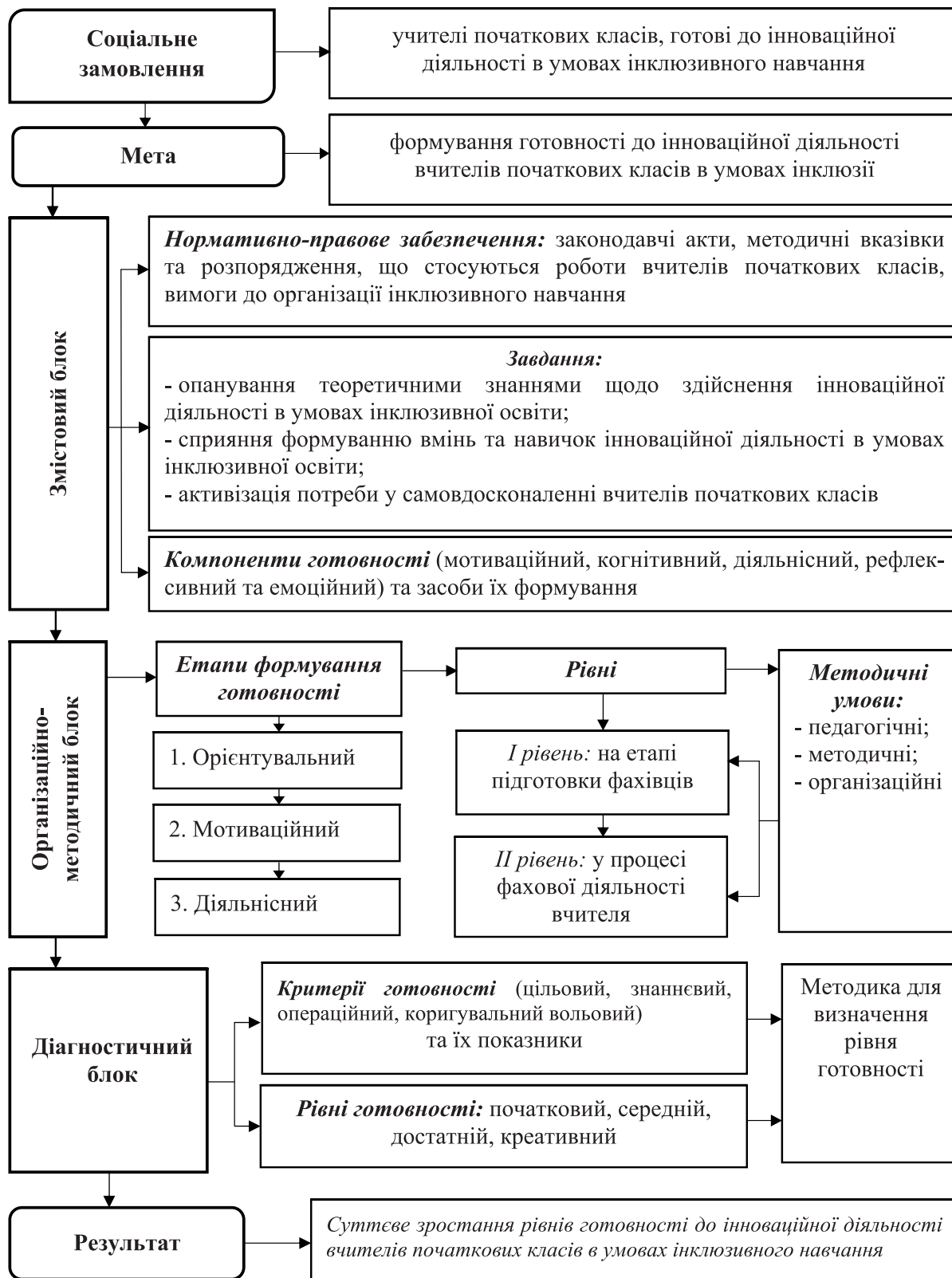

Рис. Структурно-функціональна модель формування готовності до інноваційної діяльності вчителів початкових класів в умовах інклюзивного навчання

На підставі окресленої мети та проведеного аналізу нормативно-правового забезпечення діяльності вчителів початкових класів формуємо та конкретизуємо завдання дослідження. Для розуміння особливостей формування готовності до інноваційної діяльності вчителів початкових класів в умовах інклюзивного навчання визначаємо та характеризуємо компоненти цієї готовності: мотиваційний, когнітивний, діяльнісний, рефлексивний та емоційний, що дає можливість визначити засоби, які можуть впливати на зростання рівня сформованості кожного компонента окремо та готовності до інноваційної діяльності вчителів початкових класів в умовах інклюзії в цілому.

За результатами узагальнення теоретичних напрацювань та визначення складових змістового блоку розробляємо практичні шляхи для досягнення поставленої мети, які відображені в наступному блоці.

Організаційно-методичний блок моделі визначає порядок формування готовності до інноваційної діяльності вчителів початкових класів в умовах інклюзивного навчання. Цей процес відбувається за трьома послідовними етапами. *Перший етап* – орієнтувальний – передбачає здійснення попередньої оцінки наявного рівня сформованості до інноваційної діяльності вчителів початкових класів в умовах інклюзивного навчання. На цьому етапі здійснюється аналіз навчального середовища закладу вищої освіти та навчального середовища школи щодо можливостей формування готовності до інноваційної діяльності вчителів початкових класів в умовах інклюзивного навчання в цілому та кожного з її компонентів зокрема; визначення ролі викладачів, можливостей навчально-методичного середовища школи, курсів підвищення кваліфікації тощо.

На *другому етапі* – мотиваційному – реалізуються заходи щодо формування мотивації студентів та вчителів до використання інновацій у навчальному процесі початкової школи в умовах інклюзії. Цей процес відбувається шляхом взаємодії між викладачами та студентами, між учителями початкових класів та головою методичного об'єднання, методистами школи тощо. Крім того, на даному етапі здійснюється аналіз зразків інноваційної діяльності в умовах інклюзивного навчання для визначення їх ефективності чи неефективності. Метою цього етапу є набуття та вдосконалення знань щодо особливостей інноваційної діяльності в початкових класах в умовах інклюзії, формування позитивної мотивації, а як наслідок – бажання здійснювати інноваційну діяльність.

На *третьому етапі* – діяльнісному – здійснюється відпрацювання навичок інноваційної діяльності в навчальних умовах (якщо йдеться про студентів ЗВО) та у професійній діяльності (якщо йдеться про вчителів початкових класів).

Зважаючи на викладене вище, формування готовності до інноваційної діяльності вчителів початкових класів в умовах інклюзивного навчання відбувається безпосередньо на мотиваційному та діяльнісному етапах. Такий поділ зумовлений тим, що діяльність учителя розглядається у двох аспектах: 1) наявність і взаємозв'язок професійних знань та уявлень, а також наявність певних мотивів діяльності; 2) систематичне вдосконалення навичок, педагогічної майстерності, набуття нових способів дій, розвиток рефлексії.

Для оцінки ефективності реалізації етапів та методичних умов формування готовності до інноваційної діяльності вчителів початкових класів в умовах інклюзивного навчання необхідно передбачити та розробити

відповідний діагностичний інструментарій. Його відображено в *діагностичному блоці*, який містить критерії готовності до інноваційної діяльності вчителів початкових класів в умовах інклюзивного навчання (цільовий, знанневий, операційний, коригувальний і вольовий), їх показники та рівні (початковий, середній, достатній і креативний). Крім того, зазначений блок містить розроблену методiku для визначення рівнів готовності до інноваційної діяльності вчителів початкових класів в умовах інклюзивного навчання в зручному тестовому форматі, що робить можливим її використання учасниками педагогічного експерименту.

За підсумками реалізації усіх передбачених у моделі послідовних кроків отримуємо прогнозований *результат*: суттєве зростання рівнів готовності до інноваційної діяльності вчителів початкових класів в умовах інклюзивного навчання.

Розроблена структурно-функціональна модель формування готовності до інноваційної діяльності вчителів початкових класів в умовах інклюзивного навчання виконує теоретичну та практичну функції. Теоретична функція полягає в тому, щоб наочно відтворити особливості процесу, який досліджується, встановити суттєві змістові характеристики готовності до інноваційної діяльності вчителів початкових класів в умовах інклюзивного навчання, а практична дозволяє абстрагуватися від реальних обставин певного ЗВО чи школи та розробити індивідуальну траєкторію формування готовності до інноваційної діяльності вчителів початкових класів в умовах інклюзивного навчання відповідно до початкових наявних умов.

Висновки. Процеси глобалізації та впровадження інформаційно-комунікаційних технологій і розширення соціальних мереж в усі сфери життєдіяльності людини суттєво впливають як на світову, так і національні освітні системи. Адаптація економіки нашої держави до загальноєвропейської вимагає вдосконалення освітнього процесу, починаючи з початкової школи. Наразі перше знайомство зі складними електронними іграшками та гаджетами починається раніше, ніж дитина починає читати та писати, а отже, рівень комп'ютерної підготовки першокласника може перевершувати рівень такої підготовки в окремих викладачів вже на початковому етапі навчання, що суттєво впливає на їхній авторитет і результати навчання в цілому.

Вважаємо, що реалізація розробленої структурно-функціональної моделі формування готовності до інноваційної діяльності вчителів початкових класів в умовах інклюзивного навчання забезпечить підвищення рівнів її сформованості, сприятиме професійному самовдосконаленню вчителів початкових класів, розвитку їх мотивації та педагогічної майстерності. Адже, отримання позитивних результатів у процесі експериментальної роботи мотивує вчителя до подальшої роботи над собою, до розвитку творчого мислення, зростання бажання постійно вдосконалювати методи навчання.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Варгофской М. Модели. Репрезентация и научное понимание / М. Варгофской. – М. : Прогресс, 1998. – 506 с.
2. Габдреев Р. В. Моделирование в познавательной деятельности студентов / Р. В. Габдреев. – Казань : Изд-во Казан. ун-та, 1983. – 111 с.

3. Гнезділова К. М. Моделі та моделювання у професійній діяльності викладача вищої школи : навчальний посібник / К. М. Гнезділова, С. О. Касярум. – Черкаси : Вид. Чабаненко Ю. А., 2011. – 124 с.
4. Гончаренко С. У. Педагогічні дослідження. Методологічні поради молодим науковцям / С. У. Гончаренко. – Київ = Вінниця : ДОВ «Вінниця», 2008. – 278 с.
5. Краткий философский словарь / под ред. А. П. Алексеева. – М. : Проспект, 2002. – 492 с.
6. Кочергин А. Н. Моделирование мышления / А. Н. Кочергин. – М. : Наука, 1969. – 96 с.
7. Краевский В. В. Методология для педагога: теория и практика / В. В. Краевский, В. М. Полонский. – Волгоград : Перемена, 2001. – 324 с.
8. Мороз О. Г. Педагогіка і психологія вищої школи : підручник / О. Г. Мороз, О. С. Падалка, В. І. Юрченко. – К. : НПУ, 2003. – 267 с.
9. Пикельная В. С. Теория и методика моделирования управленческой деятельности (школоведческий аспект) : дис. ... доктора пед. наук : 13.00.01 / Валерия Семеновна Пикельная. – Кривой Рог, 1993. – 374 с.
10. Пушкар Т. Моделювання як теоретичний метод розробки педагогічної технології підготовки вчителів філологічного профілю. Підходи А. С. Макаренка до

використання педагогічного моделювання / Т. Пушкар // Витоки педагогічної майстерності. – 2013. – Вип. 11. – С. 273–278.

11. Теплицька А. О. Модель і моделювання в професійній освіті майбутніх учителів / А. О. Теплицька // Духовність особистості: методологія, теорія і практика. – 2015. – № 6(69). – С. 181–192.

12. Философский энциклопедический словарь / под ред. А. А. Ивина. – М. : Наука, 2003. – 564 с.

13. Цехмістрова Г. С. Основи наукових досліджень : навчальний посібник / Г. С. Цехмістрова. – К. : Слово, 2003. – 240 с.

14. Шандригось Г. А. Можливості моделювання у професійній підготовці майбутнього вчителя фізичної культури / Г. А. Шандригось. URL: www.nbuv.gov.ua/portal/Soc_Gum/Vchdpu/2012_98.../Shand.pdf. (дата звернення: 08.04.2020).

15. Штофф В. А. Моделирование и философия / В. А. Штофф. – Москва = Ленинград : Наука, 1966. – 301 с.

16. Ягупов В. В. Педагогіка : навчальний посібник / В. В. Ягупов. – К. : Либідь, 2002. – 560 с.

Дата надходження до редакції: 17.04.2020 р.

УДК 371.15:373.29:378.22:372.4

DOI: 10.37026/2520-6427-2020-102-2-112-116

Оксана ЦЮНЯК,

кандидат педагогічних наук,

доцент кафедри педагогіки початкової освіти

ДВНЗ «Прикарпатський національний

університет імені Василя Стефаника»

м. Івано-Франківськ

СУЧАСНИЙ СТАН ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ МАГІСТРІВ ПОЧАТКОВОЇ ОСВІТИ ДО ІННОВАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

У статті розглянуто теоретичний аспект проблеми професійної підготовки майбутніх магістрів початкової освіти до інноваційної діяльності. На етапі теоретичного дослідження проаналізовано навчальні плани підготовки магістрів галузі знань 01 Освіта/Педагогіка за спеціальністю 013 Початкова освіта Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника. Обґрунтовано змістове наповнення навчальних програм, які посідають ключове місце у професійній підготовці магістрантів до інноваційної діяльності. Зазначено, що діяльність закладів вищої освіти, де формується еліта нації та держави, має спрямовуватися на якісну безперервну освіту відповідно до потреб особистості та суспіль-

ства через розробку різних освітніх програм і форм організації навчання. Встановлено, що магістри – це ті фахівці, котрі здатні забезпечити вирішення актуальних освітніх проблем, і саме вони є необхідним потенціалом вищої освіти та основою інноваційного розвитку суспільства загалом.

Ключові слова: *професійна підготовка, майбутні магістри початкової освіти, інноваційна діяльність, навчальні програми, навчальні плани, заклад вищої освіти.*

В статті рассмотрен теоретический аспект проблемы профессиональной подготовки будущих магистров начального образования к инновационной деятельности.